

УДК 347.73

Д. А. Кобильнік
кандидат юридичних наук,
доцент,
доцент кафедри фінансового права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

МЕЖІ ПОДАТКОВО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ: ПОСТАНОВКА ПИТАННЯ

Питання оподаткування завжди привертають увагу науковців. Незважаючи на те, що протягом останнього десятиріччя вчені-фінансисти (О.О. Дмитрик, І.Є. Криницький, М.П. Кучерявенко, А.М. Котенко, О.Ю. Ліпко, Н.Є. Маринчак, В.О. Рядінська, Є.М. Смичок та ін.) піддають активному дискурсу питання, як предмет, метод, принципи податкового права, податкове законодавство та інші, проблеми визначення меж податково-правового регулювання, а також співвідношення податкового законодавства із положеннями іншого законодавства залишаються актуальними. Тож метою пропонованої статті є позначення певних проблем щодо визначення меж податково-правового регулювання.

Так, у ст. 5. Податкового кодексу України вказано, що поняття, правила та положення, установлені цим Кодексом та законами з питань митної справи, застосовуються виключно для регулювання відносин, передбачених статтею 1 цього Кодексу. У разі якщо поняття, терміни, правила та положення інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам та положенням цього Кодексу, для регулювання відносин оподаткування застосовуються поняття, терміни, правила та положення цього Кодексу. Інші терміни, що застосовуються у цьому Кодексі і не визначаються ним, використовуються у значенні, встановленому іншими законами [4]. Як слушно вказує М.П. Кучерявенко, цією статтею встановлюється межа впливу норм податкового законодавства та співвідношення їх із нормами законодавчих актів, які не належать до складу податкового законодавства України згідно зі ст. 3 цього Кодексу. Ця стаття застосовується при вирішенні питання щодо відповідності нормативно-правових актів, які регулюють відносини оподаткування з іншими джерелами податкового права, з іншим законодавством, закладає підстави співвідношення актів за юридичною силою. Визнання нормативно-правового акта таким, що не відповідає Податковому кодексу України, вирішується в судовому порядку. При цьому науковець доречно акцентує на декількох варіантах співвідношення норм податкового законодавства з іншими нормами: податкове та митне законодавство, податкове та бюджетне законодавство, і податкове та інше (цивільне, трудове тощо) законодавство [2].

Як приклад можна навести ситуацію, яка стосується обрахування податку на прибуток підприємств. Зокрема, відповідно до ст. 134 Податкового кодексу України об'єктом оподаткування є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього Кодексу. Тож, визначення об'єкта оподаткування цим податком передбачає ведення бухгалтерського обліку із застосуванням відповідних положень (стандартів). Правові засади регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності визначено Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV (далі – Закон № 996), та низкою наказів Міністерства фінансів України [5; 6; 7]. При цьому навряд чи названі нормативно-правові акти можна віднести з огляду на зміст ст. 3 Податкового кодексу України до податкового законодавства. Окрім того, ні в податковому законодавстві, ні в законодавстві про бухгалтерський облік не міститься чітких, однакових положень стосовно того, який метод нарахування амортизації нематеріальних активів, (прямолінійний, зменшення залишкової вартості; кумулятивний; виробничий та ін.), зобов'язаний застосовувати платник. І тут постає питання визначення меж податково-правового регулювання, можливості обирати платником на власний розсуд певного варіанту поведінки.

Справа у тому, відповідно до абзацу 2 частини 5 статті 8 Закону № 996 підприємство самостійно визначає за погодженням з власником (власниками) або уповноваженим ним органом (посадовою особою) відповідно до установчих документів облікову політику підприємства. Аналогічна норма міститься у пунктах 1.2 та 1.3 Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства, що затверджені наказом Міністерства фінансів України 27.06.2013 № 635. Так, зазначено: підприємство самостійно на основі національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та

інших нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку визначає за погодженням з власником (власниками) або уповноваженим ним органом (посадовою особою) відповідно до установчих документів облікову політику підприємства, а також зміни до неї. У розпорядчому документі про облікову політику наводяться принципи, методи і процедури, які використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності та щодо яких нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку передбачено більш ніж один їх варіант, а також попередні оцінки, які використовуються підприємством з метою розподілу витрат між відповідними звітними періодами. Одноваріантні методи оцінки, обліку і процедур до такого розпорядчого документа включати недоцільно. Облікова політика може враховувати організаційно-правову форму підприємства, галузеві особливості економічної діяльності, обсяги виробництва тощо. Облікова політика є елементом системи організації бухгалтерського обліку на підприємстві [8]. Як бачимо, аналіз наведених положень засвідчує, що будь-яке підприємство має право самостійно визначати облікову політику підприємства, а також зміни до неї. Водночас, така облікова політика підприємства має відповідати національним положенням (стандартам) бухгалтерського обліку та іншим нормативно-правовим актам з бухгалтерського обліку.

Міркуємо далі. Згідно з пунктом 2.1. Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства, що затверджені наказом Міністерства фінансів України 27.06.2013 № 635, розпорядчий документ про облікову політику підприємства визначає, зокрема: методи амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, а також довгострокових біологічних активів та інвестиційної нерухомості, у разі якщо вони обліковуються за первісною вартістю. Відповідно до п. 138.3.1. ст. 138 Податкового кодексу України розрахунок амортизації основних засобів або нематеріальних активів здійснюється відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності з урахуванням обмежень, встановлених підпунктом 14.1.138 пункту 14.1 статті 14 розділу I ПКУ України, підпунктами 138.3.2-138.3.4 цього пункту. При такому розрахунку застосовуються методи нарахування амортизації, передбачені національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, крім «виробничого» методу.

Відповідно до пункту 2.5. вище вказаних Методичних рекомендацій, методи амортизації основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів, а також довгострокових біологічних активів та інвестиційної нерухомості, у разі якщо вони обліковуються за

первісною вартістю, обирається підприємством самостійно з урахуванням очікуваного способу отримання економічних вигод від його використання. При цьому при виборі методу амортизації нематеріального активу враховуються умови отримання майбутніх економічних вигод. Якщо такі умови визначити неможливо, то амортизація нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

Ідентична норма вказана і в 27 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: метод амортизації нематеріального активу обирається підприємством самостійно, виходячи з умов отримання майбутніх економічних вигод. Якщо такі умови визначити неможливо, то амортизація нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Розрахунок амортизації при застосуванні відповідних методів нарахування здійснюється згідно з Положенням (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби».

Системний аналіз наведених норм дозволяє констатувати, що платник самостійно визначає метод амортизації нематеріальних активів, у відповідному розпорядчому документі (наказі) про облікову політику. Єдиним критерієм, що впливає на вибір методу амортизації нематеріальних активів є умови отримання майбутніх економічних вигод. На наш погляд, умови отримання майбутніх економічних вигод – є оціночними поняттями. Як вказують вчені, оціночні поняття, це ті поняття, які неможливо визначити однозначно, оскільки їх смисл і значення можуть залежати від конкретної ситуації. Вони не конкретизовані законодавцем, можуть мати лише частково визначену характеристику, через це їх зміст оцінюється в кожній конкретній ситуації суб'єктами, що застосовують норму. Через їх застосування можливо, у тому числі, максимально врахувати еволюцію та нові ситуації, що виникають [1; 3]. У той же час позначимо, що незважаючи на те, що оціночні поняття як спеціальний засіб юридичної техніки, виконують специфічні, властиві тільки їм функції, вони одночасно породжують певні труднощі в процесі застосування правових норм. І у підсумку це може створювати умови для виникнення податкових спорів, оскільки спричиняє певні складності, що обумовлені специфічними логіко-юридичними властивостями оціночних понять права і полягають у проблемах при їх конкретизації і тлумаченні.

Внашому випадку умови отримання майбутніх економічних вигод за своїм змістом будуть похідними від виду діяльності підприємства, виду продукції (роботи, послуги), їх складності, характеру технологічного і виробничого процесу, організації виробництва на підприємстві та інших чинників. Таким чином, умови отримання майбутніх економічних вигод визначаються і оцінюються підприємством самостійно зважаючи на особливості фактичної діяльності платника.

Ще один аспект, який стосується амортизації. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку підприємства витрат на амортизацію нематеріальних активів встановлює НП(С)БО 1, П(С)БО 8 та П(С)БО 16 [9; 10; 11]. Зокрема, відповідно до пункту 25, 26, 27 П(С)БО 8 нарахування амортизації нематеріальних активів здійснюється протягом строку їх корисного використання, який встановлюється підприємством при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), але не більше 20 років. При визначенні строку корисного використання об'єкта нематеріальних активів слід урахувати: строки корисного використання подібних активів; моральний знос, що передбачається; правові або інші подібні обмеження щодо строків його використання та інші фактори. Метод амортизації нематеріального активу обирається підприємством самостійно, виходячи з умов отримання майбутніх економічних вигод. Якщо такі умови визначити неможливо, то амортизація нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

Відповідно до п. 7 П(С)БО 16 витрати визнаються витратами певного періоду одночасно з визнанням доходу, для отримання якого вони здійснені. Витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом певного періоду, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені.

Водночас, що стосується витрат на амортизацію нематеріальних активів, то П(С)БО 16 не дає чітких критеріїв за якими відбувається їх віднесення до певного виду витрат. Зокрема, у Плані Рахунків, що застосовується підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (крім банків і бюджетних установ) незалежно від форм власності, організаційно-правових форм і видів діяльності, а також виділених на окремий баланс філій, відділень та інших відособлених підрозділів юридичних осіб, наведено такий розподіл витрат (клас 9): Витрати діяльності): собівартість реалізації (90), Загальновиробничі витрати (91), Адміністративні витрати (92), Витрати на збут (93), Інші витрати операційної діяльності (94), Фінансові витрати (95), Втрати від участі в капіталі (96), Інші витрати (97), Податок на прибуток (98).

В Інструкції № 291 дається більш детальна характеристика витрат, що відносяться до кожного із наведених видів у Плані Рахунків. Зокрема, Рахунок 90 «Собівартість реалізації» призначено для узагальнення інформації про собівартість реалізованої готової продукції, товарів, виконаних робіт, наданих послуг. За дебетом рахунку 90 «Собівартість реалізації» відображається виробнича собівартість реалізованої готової продукції, робіт, послуг; фактична собівартість реалізованих товарів (без торгових націнок), страхові виплати відповідно до договорів страхування, за кредитом – списання в порядку закриття дебетових оборотів

на рахунок 79 «Фінансові результати». Адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати не включаються до складу виробничої собівартості готової та реалізованої продукції, а тому інформація про такі витрати узагальнюється на рахунках обліку витрат звітного періоду – 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності».

Рахунок 90 «Собівартість реалізації» має такі субрахунки:

- 901 «Собівартість реалізованої готової продукції»;
- 902 «Собівартість реалізованих товарів»;
- 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг»;
- 904 «Страхові виплати».

На субрахунку 901 «Собівартість реалізованої готової продукції» ведеться облік виробничої собівартості реалізованої готової продукції. На субрахунку 902 «Собівартість реалізованих товарів» відображається собівартість реалізованих товарів, яка визначається Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 «Запаси». На субрахунку 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг» ведеться облік собівартості реалізованих за звітний період робіт і послуг. На субрахунку 904 «Страхові виплати» підприємства, які є страховиками відповідно до Закону України «Про страхування», узагальнюють інформацію про страхові суми і страхові відшкодування за умовами договору страхування (перестрахування) при настанні страхового випадку.

На рахунку 91 «Загальновиробничі витрати» ведеться облік виробничих накладних витрат на організацію виробництва та управління цехами, дільницями, відділеннями, бригадами та іншими підрозділами основного й допоміжного виробництва, а також витрати на утримання та експлуатацію машин і устаткування. Цей рахунок не застосовується підприємствами торгівлі.

На рахунку 92 «Адміністративні витрати» відображаються загальногосподарські витрати, пов'язані з управлінням та обслуговуванням підприємства. До загальногосподарських витрат, зокрема, належать витрати на утримання адміністративно-управлінського персоналу, витрати на їх службові відрядження, витрати на утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів загальногосподарського призначення (оренда, амортизація, ремонт, комунальні послуги), охорона, юридичні, аудиторські, транспортні послуги, поштово-телеграфні, канцелярські витрати, сума податків, зборів (обов'язкових платежів). Аналітичний облік ведеться за статтями витрат.

На рахунку 93 «Витрати на збут» ведеться облік витрат, пов'язаних із збутом (реалізацією, продажем) продукції, товарів, робіт і послуг. До

витрат на збут, зокрема, належать витрати пакувальних матеріалів, транспортування продукції, товарів за умовами договору, витрати на маркетинг та рекламу, витрати на оплату праці й комісійні продавцям, торговим агентам, працівникам відділу збуту, *амортизація*, ремонт та утримання основних засобів, інших матеріальних необоротних активів, що використовуються для забезпечення збуту продукції, товарів, робіт і послуг.

Як ми продемонстрували, амортизація може обраховуватися на різних рахунках, і відповідно бути включеною до різних видів витрат підприємства.

Як зазначено у пункті 11 П(С)БО 16 собівартість реалізованої продукції (робіт, послуг) складається з виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), яка була реалізована протягом звітнього періоду, нерозподілених постійних загальновиробничих витрат та наднормативних виробничих витрат. До виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) включаються: прямі матеріальні витрати; прямі витрати на оплату праці; інші прямі витрати; змінні загальновиробничі та постійні розподілені загальновиробничі витрати. Перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) установлюються підприємством.

Відповідно до пункту 14 П(С)БО 16 до складу інших прямих витрат включаються всі інші виробничі витрати, які можуть бути безпосередньо віднесені до конкретного об'єкта витрат, зокрема відрахування на соціальні заходи, плата за оренду земельних і майнових паїв, амортизація, втрати від браку, які складаються з вартості остаточно забракованої з технологічних причин продукції (виробів, вузлів, напівфабрикатів), зменшеної на її справедливую вартість, та витрат на виправлення такого технічно неминучого браку.

Згідно з пунктом 15 П(С)БО 16 до складу загальновиробничих витрат включаються, у тому числі, амортизація нематеріальних активів загальновиробничого (цехового, дільничного, лінійного) призначення.

Відповідно до пункту 17 П(С)БО 16 витрати, пов'язані з операційною діяльністю, які не включаються до собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), поділяються на адміністративні витрати, витрати на збут та інші операційні витрати. А у пункті 18 П(С)БО 16 закріплено, що до адміністративних витрат відносяться загальногосподарські витрати, спрямовані на обслуговування та управління підприємством, у тому числі й амортизація нематеріальних активів загальногосподарського використання. При цьому як вказано у пункті 19 П(С)БО 16 витрати на збут включають витрати, пов'язані з реалізацією (збутом) продукції (товарів, робіт, послуг), у тому числі й витрати на утримання основних засобів,

інших матеріальних необоротних активів, пов'язаних зі збутом продукції, товарів, робіт, послуг (операційна оренда, страхування, амортизація, ремонт, опалення, освітлення, охорона)

Системний аналіз наведених положень дозволяє констатувати, що платник має право самостійно визначати як перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг), так і вид витрат, до складу яких буде включено амортизацію нематеріальних активів. Зважаючи на це, витрати з амортизації нематеріальних активів можуть бути відображені на різних бухгалтерських рахунках: 90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут».

Вибір методу калькулювання, перелік і склад певних статей залежить від виду продукції (робіт, послуг), її складності, обсягів і періодичності випуску, типу, характеру виробничого і технологічного процесу, організації виробництва на підприємстві, методів планування. Для визначення складу витрат мають значення цілі та призначення витрат, зв'язок між витратами та отриманим результатом, а також взаємозв'язок витрат із обсягом виробництва.

Таким чином, підприємство самостійно встановлює перелік витрат з урахуванням своєї галузевої належності; продукції, що випускається; послуг, що надаються. Свій вибір підприємство відображає в наказі про облікову політику.

Висновки. Податково-правове регулювання має свою специфіку і межі. Вони пов'язані, у тому числі, із тим, яким чином, через застосування яких способів, прийомів юридичної техніки відбувається упорядкування відносин, що опосередковують обчислення податків і зборів, ведення обліку об'єктів оподаткування тощо.

Література

1. Косович В.М. Оціночні поняття як засіб юридичної техніки: монографія. Львів: Тріада-плюс, 2010. 212 с.
2. Податковий кодекс України: постатейний коментар.: у 2-х ч. Ч. 1. Х. : Право, 2011. 704 с.
3. Семчик О.О. Сучасні концепції оціночних понять у праві: до постановки питання. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Право.* 2012. Вип. 1. С. 215-221. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvamu_pr_2012_1_28.
4. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (далі – ПК України).
5. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (далі – Закон № 996).
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України 30.11.99 № 291 (у редакції наказу Міністерства фінансів України 09.12.2011 № 1591. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99> (далі – План Рахунків).

7. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України 30.11.1999 № 291 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/page> (далі – Інструкція № 291).

8. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: затв. наказом Міністерства фінансів України 27.06.2013 № 635. URL: http://195.78.68.18/minfin/control/uk/publish/article?art_id=382876&cat_id=293536 (далі – Методичні рекомендації № 635).

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13> (далі – НП(С)БО 1).

10. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 18 жовтня 1999 р. № 242. URL: <https://dtkl.com.ua/documents/dovidnyk/nsbo/4.html> (далі – П(С)БО 8).

11. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.01.1999 р. № 318. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00> (далі – П(С)БО 16).

Анотація

Кобильник Д. А. Межі податково-правового регулювання: постановка питання. – Стаття.

З'ясовано, що у розпорядчому документі про облікову політику наводяться принципи, методи і процедури, які використовуються підприємством для ведення бухгалтерського обліку, складання і подання фінансової звітності та щодо яких нормативно-правовими актами з бухгалтерського обліку передбачено більш ніж один їх варіант, а також попередні оцінки, які використовуються підприємством з метою розподілу витрат між відповідними звітними періодами. Одноваріантні методи оцінки, обліку і процедур до такого розпорядчого документа включати недоцільно. Облікова політика може враховувати організаційно-правову форму підприємства, галузеві особливості економічної діяльності, обсяги виробництва тощо. Визначено, що при визначенні строку корисного використання об'єкта нематеріальних активів слід враховувати: строки корисного використання подібних активів; моральний знос, що передбачається; правові або інші подібні обмеження щодо строків його використання та інші фактори. Метод амортизації нематеріального активу обирається підприємством самостійно, виходячи з умов отримання майбутніх економічних вигод. Якщо такі умови визначити неможливо, то амортизація нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Зроблено висновок, що вибір методу калькулювання, перелік і склад певних статей залежить від виду продукції (робіт, послуг), її складності, обсягів і періодичності випуску, типу, характеру виробничого і технологічного процесу, організації виробництва на підприємстві, методів планування. Для визначення складу витрат мають значення цілі та призначення витрат, зв'язок між витратами та отриманим результатом, а також взаємозв'язок витрат із обсягом виробництва. Таким чином, підприємство самостійно встановлює перелік витрат з урахуванням своєї галузевої належності; продукції, що випускається; послуг, що надаються. Свій вибір підприємство відображає в наказі про облікову політику. Податково-правове регулювання має свою специфіку і межі. Вони пов'язані, у тому числі, із тим,

яким чином, через застосування яких способів, прийомів юридичної техніки відбувається упорядкування відносин, що опосередковують обчислення податків і зборів, ведення обліку об'єктів оподаткування тощо.

Ключові слова: собівартість, реалізована продукція, адміністративні витрати, оподаткування.

Аннотация

Кобильник Д. А. Границы налогово-правового регулирования: постановка вопроса. – Статья.

Установлено, что в распорядительном документе об учетной политике приводятся принципы, методы и процедуры, используемые предприятием для ведения бухгалтерского учета, составления и представления финансовой отчетности и по которым нормативно-правовыми актами по бухгалтерскому учету предусмотрен более чем один их вариант, а также предварительные оценки, которые используются предприятием с целью распределения расходов между соответствующими отчетными периодами. Одновариантные методы оценки, учета и процедур в такой распорядительный документ включать нецелесообразно. Учетная политика может учитывать организационно-правовую форму предприятия, отраслевые особенности экономической деятельности, объемы производства и тому подобное. Определено, что при определении срока полезного использования объекта нематериальных активов следует учитывать: сроки полезного использования подобных активов; моральный износ, который предусматривается; правовые или другие подобные ограничения относительно сроков его использования и другие факторы. Метод амортизации нематериального актива выбирается предприятием самостоятельно, исходя из условий получения будущих экономических выгод. Если такие условия определить невозможно, то амортизация начисляется с применением прямолинейного метода. Сделан вывод, что выбор метода калькулирования, перечисления и составления определенных статей зависит от вида продукции (работ, услуг), ее сложности, объемов и периодичности выпуска, типа, характера производственного и технологического процесса, организации производства на предприятии, методов планирования. Для определения состава расходов имеют значение цели и назначения затрат, связь между затратами и полученным результатом, а также взаимосвязь затрат с объемом производства. Таким образом, предприятие самостоятельно устанавливает перечень расходов с учетом своей отраслевой принадлежности; выпускаемой продукции; услуг. Свой выбор предприятие отражает в приказе об учетной политике. Налогово-правовое регулирование имеет свою специфику и границы. Они связаны, в том числе, с тем, каким образом, через применение каких способов, приемов юридической техники происходит упорядочение отношений, опосредующие исчисления налогов и сборов, ведение учета объектов налогообложения и тому подобное.

Ключевые слова: себестоимость, реализованная продукция, административные расходы, налогообложения.

Summary

Kobylnik D. A. Limits of tax and legal regulation: questioning. – Article.

It was found that the administrative document on accounting policy sets out the principles, methods and procedures used by the company for accounting, preparation and submission of financial statements and in re-

spect of which accounting regulations provide for more than one version, as well as preliminary estimates used by the enterprise to allocate costs between the relevant reporting periods. It is not advisable to include one-variant methods of assessment, accounting and procedures in such an administrative document. Accounting policy may take into account the organizational and legal form of the enterprise, sectoral characteristics of economic activity, production volumes, etc. It is determined that when determining the useful life of an intangible asset should take into account: the useful life of such assets; anticipated depreciation; legal or other similar restrictions on the terms of its use and other factors. The method of amortization of an intangible asset is chosen by the enterprise independently, based on the conditions of obtaining future economic benefits. If such conditions cannot be determined, depreciation is accrued using the straight-line method. It is concluded that the choice of calculation method, list and composition of certain arti-

cles depends on the type of product (works, services), its complexity, volume and frequency of production, type, nature of production and technological process, organization of production at the enterprise, planning methods. To determine the composition of costs, the purpose and purpose of costs, the relationship between costs and the result obtained, as well as the relationship of costs with production are important. Thus, the company independently establishes a list of costs, taking into account its industry affiliation; manufactured products; services provided. The company reflects its choice in the order of accounting policies. Tax and legal regulation has its own specifics and limits. They are related, inter alia, to the way, through the use of which methods, techniques of legal technique is the ordering of relations that mediate the calculation of taxes and fees, accounting for objects of taxation, and so on.

Key words: cost price, sold products, administrative expenses, taxation.